

lægger en Afgift paa Vin og Sprit, som bliver produceret her i Landet, saa er det ogsaa naturligt at tage Brændevin med, er det, fordi jeg ikke nærer Tvivl om, at Inddragningen af dette Spørgsmaal vilde berede disse Lovforslag meget store Vanskeligheder og let kunde træde hindrende i Vejen for hele den Ordning, som vi dog alle ønske. Kun af den Grund forekommer det mig i dette Øjeblik ikke hensigtsmæssigt at tage det nævnte Spørgsmaal op. Jeg skal til Slutning resumere mit Standpunkt til Lovforslaget. Jeg ønsker at strække mig saa langt som muligt for at faa gennemført en Toldreform, og jeg stiller mig ikke afvisende overfor Tanken om at søge Kompensation i en Arveafgift, ligesom jeg mener, at en Del af Kompensationen skal faas gennem en Vin- og en Spritskat, om end paa en anden Maade end den, den højtærede Finansminister har foreslaaet.

Christiansen: Det er jo med ret blandede Følelser, at dette Toldlovforslag er blevet modtaget af de ærede Medlemmer, der hidtil have haft Ordet. Den højtærede Finansminister gav naturligvis sit Forslag en meget stærk anbefaling. Hans nærmere Meningsfæller vare mere reserverede. Og fra Højres Side har jo Modstanden været saa stærk, som man vel overhovedet havde kunnet vente. Forholdet er vistnok det, at Værdien af denne Toldlov ligger lige midt imellem de Værdibestemmelser, man fra de forskellige Sider har opstillet. Der er vist ikke synderligt for Frihandelsmændene at raabe Hurra for, og jeg tror i og for sig heller ikke, at der fra Beskyttelsesmændene er noget at sige „Av“ over.

Jeg vil gerne med et Par Ord betone, hvorledes den Gruppe, jeg tilhører, vil stille sig til Forslaget her i Tinget.

I sit Indledningsforedrag fremhævede den højtærede Finansminister som noget, der muligvis skulde gøre det foreliggende Forslag mere tiltalende for Landstinget, at der i Socialdemokraternes, d. v. s. i de faglærte Arbejderes Stilling til Toldspørgsmaalet var sket en stor Svingning siden 1897. I 1897 stod vort Partis Ordfører jo sammen med Mindretallet i Toldkommissionen, altsaa sammen med Venstre. Ja, hvis Venstre i dette Øjeblik havde staaet i samme Stilling som da, altsaa ikke været Regeringsparti og ikke haft det Syn paa Sagen og de Hensigter, som den højtærede Finansminister har lagt for Dagen, idet han under Toldlovbehandlingen saa vel i dette som i det andet Ting har kundgjort,

at hvad der for ham er det væsentligste, først og fremmest er at faa en Toldlov ført igennem, havde Venstre og Socialdemokratiet sandsynligvis ogsaa nu staaet sammen. Den højtærede Minister sagde, at der var sket en Svingning i Socialdemokraternes Toldpolitik. Hermed forholder det sig saaledes: Efter at Toldloven i Slutningen af 90'erne gentagne Gange havde været behandlet her paa Rigsdagen, have vi som Parti indenfor de Forsamlinger, der ere vor højeste Myndighed, haft hele Toldspørgsmaalet til grundig Behandling, overvejet det pro et contra og for vort Vedkommende taget Lære af Udviklingen, og vi have formet vore Indtryk og vore Meninger i et Program, hvorefter vi fremtidig ville arbejde i denne Sag. Dette Program gaar bl. a. ud paa, at vi ønske, at de bestaaende Toldskatter hurtigst muligt ophæves, for Beskyttelsens Vedkommende dog saaledes, at denne efterhaanden ned sættes under Hensyntagen til hver enkelt Industris særlige Arbejde. Det er, hvad vi i denne Sag ere blevne enige om i 1901, og der er neppe herhjemme noget Industriefag, der ikke vil indrømme, at den Stilling, vort Partis Repræsentanter i Folketinget have indtaget til dette Lovforslag, er i nøjeste Overensstemmelse med de Beslutninger, vort Parti som Helhed har vedtaget. Naar den ærede Minister nu siger, at vi med Trommer og Trompeter ere gaaede over til den rene og klare Frihandel, uden at tage Hensyn til den tilstedeværende Industribeskyttelse, har han undladt at begrunde dette. Af den Betænkning, mine Partifæller i Folketinget have afgivet, fremgaar, at de Artikler, hvorpaa de foreslaa større Nedsættelser, end der er foreslaaet fra anden Side, alle sammen ere af den Art, at Nedsættelserne ikke ville berøre nogen bestaaende Industri, i alt Fald ikke i nævneværdig Grad. Og hvis en enkelt Industri maaske vil føle sig noget berørt, vil dens Produktion sikkert hurtigt omforme sig saaledes, at Virkningen kun vil blive forsvindende.

Det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen), som havde Ordet i Forgaars, sagde i Anledning af Ministerens Udtalelser, at selv om nu Arbejderne vilde gaa den Vej, saa burde de ledende Mænd i Samfundet, f. Eks. Rigsdagen, ikke tage Hensyn dertil; de burde være et Forsyn for Arbejderne, for man havde jo før set, at Folk ikke forstode at varetage deres egne Interesser, det maatte der derfor andre til. Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, at jeg tror, at han i det forelig-